Elfde jaer. Nr 128. Dingsdag, 25 October 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 25 OCTOBER.

Kiezing van den 29 october.

Wy verzoeken de kiezers op hunne stembriefjes den naem te schryven van

M. den baron GUSTAEF DE WOELMONT,

burgemeester van Gors op-Leeuw, lid van den provincialen-raed van Limburg.

Men roept onze aendacht op eene looze streek welke de tongersche liberalen, zoo het schynt, onder de hand beramen. Zy verspreiden het gerucht dat zy geenen kandidaet voor de aenstaende kiezing op den rang zullen stellen opdat de katholyke kiezers van buiten gerust te te huis zouden blyven en geen deel aen de kiezing nemen. Dan, op het laetste oogenblik, zouden de liberalen onverwachts eenen kandidaet voor den dag brengen in de hoop van hem door verrassing te doen lukken. Wy denken dat het genoeg zal zyn dit liberael plan aen de katholyke kiezers bekend te maken om hetzelve te doen mislukken. Wy verzoeken dus de kiezers zich niet in te groote gerustheid te ontslapen, en zich in zoo groot getal mogelyk toekomenden zaterdag te Tongeren te bevinden om den zegeprael te verzekeren van den kandidaet der bewarende gezindheid.

M. den baron GUSTAEF DE WOELMONT.

Wy herinneren dat de naemoproeping toekomenden zaterdag in het eerste kiesbureel op het tribunael *met de kiezers der stad Tongeren zal beginnen*. De kiezing begint om 10 uren. De kiezers der stad moeten dus zorg dragen van op het bepaeld uer tegenwoordig te zyn.

Men zegt dat M. Tesch, minister van justicie, volhardt in zyn ontslag te vragen, hetwelk hem door zyne kollegas geweigerd wordt. Hy heeft M. Pirmez als zynen opvolger voorgesteld; maer de aenleiders der doktrinaire party hebben aen M. Bara de voorkeur gegeven.

Lettres démocratiques.

Dezer dagen heeft M. Castiau, onder bovenstaende titel, eene merkweerdige brochuer uitgegeven, waerin hy de doktrinairs, die onder het masker van vryheid alle vryheden afschaffen, aen de kaek stelt en ten bloede geeselt. M. Castiau is een gewezen representant van Doornik, welke in 1848 uit de Kamer trad en zelfs België verliet, omdat hy republiekeinsch gezind was. Hy woont thans te Parys. Vier jaren geleden gaf hy eene brochuer uit tegen M. Frère gerigt, ter zake van diens financieel stelsel, ter vervanging van de oktrooijen, welk stelsel, volgens M. Castiau, de vernietiging der gemeentelyke vryheid ten gunste van den Staet voltooit.

Ditmael treedt M. Castiau op om de belgische natie aen te sporen tot het aenwenden van poogingen om het algemeene stemregt in te voeren. Dewyl M. Castiau hier te lande de reputatie heeft achtergelaten van een uitstekend redenaer, en daer zyne brochuer in een wegslependen styl is geschreven, is het zeker, dat zyn werk veel gelezen zal worden en indruk zal maken.

Aen het slot zyner brochuer kritikeert de schryver de Antwerpsche fortificatiën en doet het onnuttige uitschynen van in een onzydig land, gelyk het onze, versterkte bolwerken te maken. Hy randt het verouderd ministerie aen en de liberale party, welke niets goeds heeft verrigt. Alvorens te eindigen doet hy eenen oproep aen de openbare opinie, ten voordeele van het algemeene stemregt, hetwelk volgens hem maer alleen in staet is om het land te redden.

Een nieuwe Müller.

De londensche dagbladen melden, volgens de *Bombay-Gazette*, dat er op den oosterlyken indischen yzeren weg, tusschen Admoodpore en Bhulpore, eene moordpooging, gevolgd door diefstal, is gepleegd. Een gentleman, reizende in een rytuig van 2e klasse, werd plotselings aengevallen door eenen persoon, die zich in hetzelfde kompartiment bevond, en deze beroofde hem van zyne horlogie. Na hem wreedelyk mishandeld te hebben, wierp de kwaeddoener hem uit de portel; doch het slagtoffer klampte zich aen den trap vast en bleef in dien toestand tot de aenkomst van den trein in de statie. De pleger dier misdaed bevindt zich in de gevangenis. Ziedaer eene zaek die sterk aen die van Müller gelykt.

De locomotief van den yzeren weg, dezen morgen om 7 uren 30 minuten uit Luik naer Tongeren vertrokken, is onder wege kort van adem geworden. De reizigers die te Glons om half negen in den trein gekropen waren, hebben er twee minuten later kunnen uitkruipen en den weg naer Tongeren *pedibus et jambis* maken.

— Het *Journal de Charleroi* melt dat M. Dechamps binnen kort een werk zal uitgeven getiteld: *Het verledene, het tegenwoordige en de toekomst der partyen in België.*

— Een groot ongeluk is te Brugge voorgevallen. De ketel in het laboratorium van den heer apotheker Dewolf, aen St-Salvators-kerk, is met een schrikkelyk geweld aen stukken gesprongen, met het ongelukkig gevolg dat de knecht, die er omtrent was, op den slag gedood werd. Zyn lyk is, zegt men, daerby yselyk verminkt. De ontploffing was zoo geweldig dat een gedeelte van het dak weggenomen is. Men haelt verscheidene oorzaken aen, die aenleiding tot dit ongeluk zouden gegeven hebben.

— Men leest in de *Union de Charleroi*, van 19 october:

Men spreekt van eene diefte, die eergisteren avond zou plaets gehad hebben in een fourgon van den staetsspoorweg. Een schapenkoopman, die in den fourgon van eenen koopwarentrein was toegelaten geworden, bemerkte aleer aen de statie van Charleroi te komen, dat eene som van omtrent 300 fr. in goud hem was ontstolen geworden, terwyl hy wat geslapen had. Hy viel hevig uit tegen den hoofdwachter, die hem vergezelde, en verweet hem den dader der diefte te zyn.

De bediende antwoordde hem met hevige kackslagen. De twist duerde nog by de aenkomst van den trein in de statie onzer stad, en de heer Fleury, stationoverste, dit vernemende, schoot onmiddelyk toe, en geleidde de twee twisters in zyn bureel, alwaer de hoofdwachter zorgvuldig onderzocht werd. De 300 en eenige franks werden terug gevonden, gedeeltelyk in den geldbeugel gedeeltelyk in de laerzen van den hoofdwachter.

De heer Fleury heeft proces-verbael opgesteld. De schapenkoopman heet Lalangel. De hoofdwachter is onmiddelyk zyne plaets ontnomen. Gelukkiglyk zyn die feiten zeldzaem by de bedienden onzer spoorbanen die over het algemeen als eerlyke lieden bekend staen.

— Nog een slagtoffer van de onvoorzigtigheid der ouders! Maendag, om vyf uren des avonds, ging een jong kind, alleen in eene kamer der Marvisstraet, te Doornyk, gelaten, met fosfoorkens spelen en deelde het vuer mede aen den stroozak van een bed. Op een oogwenk stond geheel de kamer in vlam, en wanneer de geburen ter hulp kwamen toegesneld, had het kind reeds ernstige brandwonden aen armen en lenden bekomen. De stoffelyke schade is weinig aenzienlyk. Zy bepaelt zich by de vernieling van den stroozak.

— *Een wonderbaer gewas.* — Men deelt het volgende aen de *Tyd* mede:

« Een landbouwer der gemeente Esschene (Brabant) heeft verledene week op zynen akker verscheidene aerdappelen uitgedaen die als een wonder mogen aenzien worden. Zy meten 50 centimeters in omtrek en 20 in lengte. Vele aerdappelen werden op het zelfde land uitgegraven die eenen kilo zwaer wogen. »

— Men schryft uit Lens:

In den nacht van vrydag tot zaterdag deden twee jagtwachters van den graef d'Oultremont hunne ronde te Gondregnies vergezeld van den zwager van eenen hunner. Eensklaps bevonden zy zich in de tegenwoordigheid van vier wildstroopers die zich gereed maekten om wederstand te bieden. De wachters hadden zich van twee der stroopers meester gemaekt, toen er vier andere hunner makkers afkwamen, die, te samen met de twee die ontsnapt waren, toenaderen om de gevangenen te verlossen.

Een gevecht ving aen met de geweerkolven, in hetwelk de wildstroopers menige wonden bekwamen, en door den hond van eenen der wachters gebeten werden; eindelyk overladen door het getal, moesten de twee wachters hunne aengehoudenen loslaten, welke met de overigen der bende de vlugt namen.

Als door een geluk der Voorzienigheid, hebben de wachters in dien ongelyken en gevaerlyken stryd geene wonden bekomen.

De justicie heeft zich ter plaetse begeven. Vyf werklieden der lokaliteit zyn aengehouden, en hebben hunne schuld bekend. De dry andere plygtigen zyn gekend, doch ze zyn op de vlugt. Men zegt dat het pachters zyn, van welke een het hoofd der bende zou wezen; te midden des gevechts riep hy gestadig tot zyne mannen: « Schiet niet! schiet niet!.... »

— Men schryft uit Zwolle, 21 october:

By de justicie alhier is berigt ontvangen, dat op 14 dezer uit de kettingstraf-gevangenis te Lunenburg twee booswichten, met name Heinrich Friedich August Kunemann en Heinrich Köhler, zyn ontvlogt, nadat zy den cipier der gevangenis, genaemd Schultz, op gruwelyke wyze hadden vermoord. Naer aenleiding van dit berigt, heerscht by de hier ter plaetse en in den omtrek gestationeerde rykspolicie eene buitengewoone bedrysigheid.

— By het kasteel te Wernigerode zyn dezer dagen by het leggen van gazpypen, twee bronzen kanons opgegraven; zy lagen ter diepte van slechts 2 1/2 voet beneden den beganen grond. De beide stukken zyn zeer goed behouden gebleven; het eene is 11 voet 8 duim lang, en draegt het jaertal van 1521, het wapen van Saksen met dat van Stolberg er onder, iets lager het symbolum van den oorlog en daeronder: De Schoone Dryster is myn naem. Ik ben een geschenk van den hertog Maurits van Saksen. » Het andere kanon is iets korter en draegt het jaertal 1530, met het onderschrift: « Dominicus Trunc heeft my gegoten. »

— De hooge raed van het kanton Zurich heeft de doodstraf afgeschaft, en ze in eenwigen dwangarbeid verandert. Deze beslissing werd door eene meerderheid van 161 stemmen tegen 55 aengenomen.

— *Vergiftiging door het heulzaed-kollebloem.* — De veeaerts Schmager, te Lahr (Baden), wordt ontboden by twee koeijen, die plotseling schynen aengedaen te zyn van de vallende ziekte. De dieren hebben heel het lyf door bevingen, hunne lippen zyn met schuim bedekt, en hebben alle gevoel verloren. Reeds vertoonden zich de teekenen van stuiptrekkingen in de oogen, aen de uiterste lidmaten, aen den hals en aen het hoofd. Van tyd tot tyd namen deze teekenen een einde, de dieren werden weder bedaerd en schenen te slapen; maer weldra begonnen de toevallen met meerder hevigheid, en zy duerden tot de volkomene uitputting der krachten.

By het onderzoek van het in den eetbak aenwezig voeder wordt de heer Schmager gewaer dat het, ter uitzondering van eenige meerchgras, bestond uit stengels van kollebloemen die schier al in bloei waren; zelfs hadden eenige dezer stengels reeds hunne zaedbezen gevormd en men kon er een dik melkachtig sap uit persen. De gedachte die hem natuerlyker wyze te binnen kwam, was dat dit melkachtig vocht voorzeker eigenschappen had, gelyk dat van het slaepwekkende huilzaed waeruit de opium wordt getrokken; dat dit vocht even zoo had gewerkt, en dat de ziekteteekenen deze waren van eene vergiftiging by middel van een narkotiek verwekt.

Hy liet de koeijen een mengsel toedienen van wyn-azyn en olie, en vervolgens, van stond tot stond, zware afkooksels van koffy. Na verloop van vier-en-twintig uren waren alle onrustwekkende teekens teenemael verdwenen. De dieren begonnen op nieuw te eten, en men ontwaerde by hen geene ongesteldheid meer.

— De *Nouvelle Revue de Paris* kondigt, onder handteekening van den heer Edmond About, de volgende anekdoot af:

De heer Dury komt zekeren morgend in het Lyceum van X..., aen, vergezeld van zynen zoon, gaet binnen zonder zich te noemen, en dringt incognito in het kabinet van den bestuerder.

Hy klopt: « Binnen! » roept eene stem.

Hy gaet binnen, de bestuerder zat aen het schryven; die achtbare ambtenaer zegde hem, zonder zich in het minst te *derangeren*: « Het is goed zet u daer. »

Hy zet zich en wacht tot wanneer de brief geschreven is. De bestuerder geweerdigt dan het hoofd op te ligten en zegt hem: Hoe oud is die jongen?

— 22 jaren.

— Duivels: en wat denkt gy er van te maken?

— Myn sekretaris.

— *Tiens*, en gy wilt hem in het lyceum doen?

— Neen.

— Maer, wat komt gy hier dan verrigten?

— Ik kom zien hoe gy de ouders der leerlingen ontvangt. Ik ben de minister van het openbaer onderwys.

— Iemand die gaerne wyn dronk merkte twee gebreken in denzelven op. « Giet gy er water in, zeide hy, dan bederft gy den wyn; en drinkt gy hem zuiver, dan bederft de wyn u. »